

Göteborg 21 september 2021
Yrkande (M) (L) (D)
Socialnämnden Centrum
Ärende 17

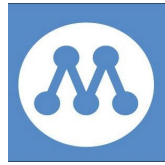
Yrkande om återremiss kring ny bidragsmodell för studieförbund i Göteborg

1. Att Socialnämnden Centrum återremitterar ärendet och ger förvaltningsdirektören i uppdrag att återkomma med ett förslag till bidragsmodell för studieförbundens lokalavdelningar i Göteborg i enlighet med "Göteborgsmodellen" i yrkandet.
2. Att Socialnämnden Centrum ger i uppdrag till förvaltningsdirektören att ta fram en struktur för ekonomisk redovisning för studieförbunden.
3. Att Förvaltningen uppdras att revidera förslaget till att bidragsperioden skall utgöra två år.
4. Att Socialnämnden Centrum ger förvaltningsdirektören i uppdrag att införa föreslagen "metod för egenkontroll" som presenteras i ett eget ärende.
5. Att Förvaltningen får i uppdrag att säkerställa att det finns tillräckligt administrativt stöd för att implementera och hantera den nya modellen.
6. Att Socialnämnden Centrum antecknar mottagandet av redovisning av förvaltningens analys och bedömning av studieförbundens verksamhet i Göteborg till protokollet.
7. Att Socialnämnden Centrum förklarar uppdragen från Social resursnämnd (§179) 2020-09-23 som fullgjorda.

Det står kommuner och regioner fritt att sätta egna villkor och krav för sin bidragsgivning. Efter de brister som har uppdragats kan inte Göteborg vänta tills en ny modell på statlig nivå eventuellt står klar till 2024. Göteborgarna måste försäkras om att deras skattemedel används på rätt sätt. Det är därför en ny modell måste införas redan nu. Systemet som finns idag fungerar inte och vi vill säkerställa kommunala medel via kvalitetsbedömningar, egenkontroll, och noggrann uppföljning. Det ska finnas en gemensam mall med frågor till alla studieförbund som ska lämna in samma nyckeltal. Modellen för egenkontroll färdigställs under hösten. Modellen innebär transparens med samarbetspartners och kostnadsersättningar. Folkbildning på rätt sätt är extremt kostnadseffektivt.

Efter dialog med Studieförbunden har det framkommit att de önskar en modell som inte endast är ersättning per timme. Det har enligt dem lett till en ohälsosam jakt på studietimmar och en utveckling där varje timme blivit mindre och mindre värd. Studieförbunden önskar en så god framförhållning och långsiktighet som möjligt i bidragsgivningen. För att studieförbunden ska få goda förutsättningar för att fortsätta verka med stöd från staden är det viktigt att sträva efter långsiktighet i bidragsgivandet. Av denna anledning bör bidragsperioden utgöras av två år istället för ett år. Detta för att minska administrationen samt att effektivisera bidragets utfall till folkbildningens verksamhet.

Studieförbunden har också uttryckt att de önskar använda det kommunala bidraget till sina tre verksamhetsformer: studiecirkel, kulturarrangemang och annan folkbildning vilket vi också förordar. Detta

med anledning av att studieförbunden då kan använda sig av samma redovisning som till Folkbildningsrådet, vilket underlättar det administrativa arbetet.

Studieförbunden har tydligt uttryckt att de har samma mål som staden när det gäller att inga medel ska gå till odemokratiska krafter och att de önskar ett samarbete med staden i att se till att det efterlevs. Denna nya modell kommer att bidra till att uppnå detta mål.

Genom ”Göteborgsmodellen” upphör staden med en ren uträkning av bidrag baserad på tidigare verksamhet och introducerar istället en kvalitativ bedömning av inkomna ansökningar. Som ansvariga anordnare av folkbildning behöver studieförbund arbeta aktivt för att förmedla och förankra respekt för grundläggande demokratiska värderingar i all sin verksamhet, och i sin samverkan med andra organisationer. Med förslaget förtydligas de krav och villkor som ställs på studieförbunden för att erhålla medel och de olika kontrollmekanismer som kommer finnas i den nya bidragsmodellen beskrivs. Det handlar bland annat om att upptäcka orimlig verksamhet och orimliga utbetalningar.

Vid Social resursnämnds sammanträde 23 september 2020 (§ 179) fick förvaltningen i uppdrag att ta fram en ny bidragsmodell för studieförbundens lokalavdelningar i Göteborg. Förvaltningsdirektören fick också i uppdrag att återkomma med en analys och bedömning av de aktiviteter som har genomförts av studieförbunden.

Förvaltningen har redan under bidragsgivningen 2020 uppmärksammat att det inte varit tydligt vilka krav och villkor som gäller för bidragsgivning till studieförbund och vilka krav som ställs på deras samverkanspartner. Därför är det viktigt att det är tydligt vilka krav och villkor som ska gälla för bidragsgivning till studieförbundens folkbildningsverksamhet. För att kunna beviljas medel från staden behöver studieförbunden dessutom möta Folkbildningsrådets grundläggande krav. Kontrollsystemet med korskörning av register ska användas och det ska vara ett större fokus på kvalitativ uppföljning.

Göteborgsmodellen

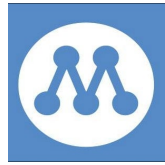
Staden har enligt den nya modellen fyra mål för det kommunala stödet till studieförbunden. De fyra övergripande målen för bidragets användning är:

- Förbättra integration i samhället
- Ökad jämställdhet
- Stärka demokratin
- Höja utbildnings- och bildningsnivån i samhället för att skapa möjlighet till inträde på arbetsmarknaden

”Göteborgsmodellen” innebär att studieförbunden i högre grad än tidigare behöver planera och beskriva sin verksamhet i sin ansökan. Förvaltningen kommer därefter göra en samlad bedömning och ge förslag till nämnden om fördelning av medel baserad på denna. En skillnad från tidigare fördelningssystem är att nämnden kommer att kunna premiera vissa satsningar. Modellen för egenkontroll kommer framgent att utgöra en viktig del av uppföljningen och kommer att delges studieförbunden i början av 2022.

Det måste finnas fastslagna kriterier i en modell för att den ska fungera. Därför bifogas här några av kriterierna som gäller framöver.

- Studieförbunden ska sträva mot en minskning av kostnadsersättningar generellt. Begränsningar gällande kostnadsersättningar ska införas från och med 2023.
- Studieförbunden ska redovisa sina arbetssätt inte bara statistik och ämnen.
- Studieförbunden ska redovisa hur många anställda de har och hur många timmar per anställd har som de ansvarar för.

- En volymgräns på totalt max 200 studietimmar per deltagare och år ska gälla.
- Transparens är ett villkor vad gäller samarbetspartners, studietimmar, unika deltagare per samarbetspart samt kostnadsersättningar i realtid så att kontroller av både studieförbund, medlemsorganisationer samt samverkanspartners kan genomföras med kort varsel.
- Varje studieförbund ska rapportera in hur de arbetar med aktivt anordnarskap, transparens och rimlighet.
- Metod för egenkontroll där rapport lämnas årligen så att vi får en jämförbarhet.
- Nyckeltal ska redovisas på antal timmar, unika deltagare, utbetalningarnas storlek, utbetalda kronor per studietimme i snitt, antal anställda, antal studietimmar per verksamhetsutvecklare uppdelat i kvartiler etc.
- Studieförbunden ska ha ett aktivt anordnarskap i alla arrangemang.
- Tvååriga bidrag med avstämning efter 1 år.
- De som genomför revisioner ska ha kunskap om hur studieförbunden och systemet kring dem fungerar.
- Sträva efter att så mycket verksamhet som möjligt sker i studieförbundens eller kommunens lokaler. Studieförbunden ska försöka komma ifrån utbetalningar av hyresstöd och se till att grupper möts vilket främjar integration.
- Samkörning ska ske av sk. ”krocklistor” som tagits fram av studieförbunden i samverkan. Om krockar förekommer ska alla studieförbund stryka verksamheten på listan, dvs inget studieförbund behåller verksamheten då det är ett uppenbart bedrägligt beteende.
- För att motverka för hastiga upp- och nedgångar för studieförbunden under infasningen det första året, kommer en utjämningsmetod att användas där studieförbunden får 50% av höjningen eller minskningen för att möjliggöra tid för omställning.
- Studieförbunden ska sträva efter att verksamhet bedrivs i studieförbundens egna lokaler i den mån det går.

För att minska kostnader för administration både för förvaltning och studieförbund, kommer bidragen att vara tvååriga med en avstämning efter ett år. Stickprov som kontroll av både studieförbundens aktiviteter och deras samverkans- och medlemsorganisationer samt externa granskningar ska också genomföras. Studieförbunden ska ta sitt ansvar att kontrollera sina partners och all folkbildningsverksamhet vilket är en förutsättning för att erhålla bidrag. Fortsatt dialog med studieförbunden ska ske med regelbundenhet och förvaltningen ska följa upp och utvärdera modellen en gång per år.

Rutinen för egenkontroll ska implementeras och kommer att förmedlas till studieförbunden längre fram där kriterierna för uppföljningen specificeras.